

ירושלים, ד' חשון תשפ"ו

26 אוקטובר 2025

לכבוד

אסף שובינסקי, עו"ד

מטרי, מאירי, וכט ושות' עורכי דין

שלום רב,

הנדון: פניה להיוועצות מכוח סעיף 11 לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013

סימוכין: פנייתכם מיום 26.6.2025, הודעתנו מיום 25.7.2025

בהמשך לפניות שבסימוכין, בנוגע לקבלת ייעוץ בדבר הקצאת השטח הצמוד לרציף 25 בנמל אשדוד, הריני להשיב בדלקמן:

1. בפנייתכם התבקשה הממונה על התחרות (להלן **הממונה**) על ידי חברת נמלי ישראל – פיתוח ונכסים בע"מ (להלן **חנ"י**) לייעץ ביחס להקצאת השטח הצמוד לרציף 25 בנמל אשדוד. זאת, בהתאם לסעיפים 11 ו-12(א) לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 (להלן **חוק הריכוזיות**).

2. בהודעתנו שבסימוכין מיום 25.7.25 הודענו כי בכוונת הממונה לייעץ בנוגע להקצאת השטח כאמור.

3. במסמך זה נציג את הבדיקה שערכה רשות התחרות ביחס לפוטנציאל התחרותי השמון ברציף 25, אשר כללה בחינה של הגורמים הפעילים במרחב אשדוד והתחרות בתחומי הפעילות הנמלית בסוגים שונים של מטענים.

4. מהבדיקה עלה כי הכנסת מפעיל נוסף למרחב נמל אשדוד צפויה להגדיל את היקף הפעילות הנמלית בארץ, לקצר את זמני ההמתנה של אניות מחוץ לשטח נמלי הים, להוביל להורדת מחירים ולהתייעלותו של נמל אשדוד.

5. בהתאם לכך, ומשיקולים של קידום התחרותיות הענפית, המלצת הממונה היא שאין להקצות לנמל אשדוד את רציף 25 ללא עריכת מכרז להפעלתו. למצער, יש להיערך לקיום מכרז כך שהפעלת הרציף תתאפשר מיד עם פקיעתו של התיקון לכתב ההסכמה מיום 2.3.2025, והכל כפי שיפורט להלן.

רקע

הגורמים הפעילים במרחב אשדוד

6. חברת נמל אשדוד בע"מ

6.1. נמל אשדוד הוקם בשנת 1965. לנמל רציפים באורך כולל העולה על 5,000 מטרים, והוא פועל בתחומי אספקת שירותי אונייה, פריקה, אחסנה וטעינה של מטענים, אחסנת סחורות ומכולות ועוד. בין היתר, עוסק הנמל בסחורות מסוג מטען כללי, צובר, מכולות ומכוניות.

7. הדרום קונטיינר טרמינל בע"מ - HCT (להלן נמל הדרום)

7.1. נמל הדרום הוקם בשנת 2022. לנמל שני רציפים באורך כולל של כ-1,245 מטרים והוא משמש כמסוף מכולות הכולל קליטה, פריקה ואחסנה של מכולות וכן עוסק בשינוע סחורות. ביום 2.3.2025 ניתנה לנמל הדרום הרשאה לשימוש ברציף 28 למתן שירותי נמל בתחום המטען הכללי והצובר, תחת מגבלות ועד לסוף שנת 2031.

8. על פי המידע שנמסר מחנ"י עולה כי במרחב אשדוד פעילים גורמים נוספים בהם מסוף המלט של הנסון ברציף 30, מסוף התפזורת של כי"ל דשנים ומקשרי הדלק הימיים של חברת החשמל.

רציף 25

9. רציף 25 ממוקם במרחב אשדוד, בין שטח חברת נמל אשדוד לנמל הדרום, והוא הוקם בשנת 2015 במטרה לייעל את פרויקט הקמת נמל הדרום. אורכו של הרציף הוא כ-350 מ', עומקו כ-7 מ' ועורפו הלוגיסטי משתרע על שטח של כ-60 דונם.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

10. ביום 2.3.2025 הוסכם על תיקון כתב ההסכמה של חברת נמל אשדוד באופן ששטח הרציף יועמד לשימוש חברת הנמל לאחר חתימה על הסכם מקרקעין בינה ובין חנ"י. כתב ההסכמה תוקן החל

ממועד זה, באופן שהוא כולל את השטח האמור. בתיקון לכתב ההסמכה צוין כי תוקפו ל-6 שנים או עד למועד השלמת הקמת המקשרים הימיים בנמל אשדוד, לפי המוקדם מבין השניים.

11. יצוין, כי ביום 27.11.2024 פנתה רשות החברות הממשלתיות לרשות התחרות בבקשה שתביע דעתה בעניין כוונת חנ"י לצאת בהליך Request for Information (RFI) על אודות שימוש, הפעלה וניצול של שטח רציף 25 (להלן ה-RFI), על מנת לקדם את התחרות במרחב אשדוד. ביום 26.1.2025 ענינו לפניה זו. במענה צוין כי על מנת להבטיח שהציבור בישראל יזכה ליתרונות שבניצול מרבי של משמעותו התחרותית והמשקית של רציף 25, יש חשיבות בניהול הליך איתור מתעניינים אפקטיבי, בעל תנאים שקופים, ברורים ורחבים. עוד צוין כי היה מקום להבטיח שהליך הקצאת השטח יתבצע במלואו ויעלה בקנה אחד עם הכתוב ב-RFI, על מנת לממש באופן מלא את הפוטנציאל התחרותי של הרציף.

12. ה-RFI פורסם ביום 19.12.2025, וביום 15.1.2025 הועברו לוועדת המכרזים העליונה שמותיהם של עשרה גורמים אשר הגישו הצעות בתגובה ל-RFI. במסגרת ההצעות פורטו השימושים המוצעים, בניהם פעולות של ייבוא, ייצוא, פריקה ואחסנה של סחורות שונות כגון פלדה, ברזל ומלט; וכן ההשקעות הנדרשות ותקופת ההרשאה המינימלית להחזרת ההשקעות, אשר עמדו על החל משנים בודדות ועד ל-35 שנים. כמו כן, מהמענה לשאלות הבהרה שנשאלו במסגרת ההליך עולה כי [REDACTED] מהגורמים הנ"ל הביעו עניין גם בהפעלת השטח לתקופת זמן מוגבלת של כ-6 שנים, או בקבלת השטח העורפי בלבד.

ניתוח מחירי

13. במסגרת הניתוח התחרותי נמצא כי הקצאת שטח רציף 25 לנמל אשדוד אינה צפויה להטיב או לקדם את התחרות.

14. נמלי הים בישראל פועלים היום בפריקת מגוון סוגי מטענים, בניהם למשל מכולות, מכוניות, מטען כללי וצובר. בין הנמלים במרחבים הגיאוגרפים השונים עשויה להיות תחליפיות מסוימת אך ככלל, התחרות הקרובה בפריקת מרבית המטענים מתקיימת בין גורמים הפעילים באזור גיאוגרפי סמוך ומתחלקת בין מרחב חיפה הצפוני, מרחב אשדוד הדרומי ואילת. מהבדיקה עלה כי ככלל תחומי פריקת המכוניות והמכולות הם תחומים המאופיינים בתמריצים המעודדים פריקה יעילה וכן בתחרות יחסית בקרב המרחבים בהם פעילים. עם זאת, תחום המטען הכללי מאופיין בתחרות מועטה, בעיקר במרחב אשדוד, וכן מאופיין בהיעדר תמריצים לפריקה יעילה, באופן שלעיתים מוסיף עלויות על המשק הישראלי, למשל בדמות פריקת סחורות בחיפה ושינוען לדרום הארץ נוכח זמני המתנה ארוכים בנמל אשדוד.

15. בהינתן מפת התחרות הנוכחית, הרי שעל מנת לקדם את התחרות באספקת שירותי נמל נדרש להגדיל את מספר הגורמים הפעילים בתחום זה. לשחקן חדש צפוי להיות תמריץ לגייס לקוחות ולצבור נתח שוק. בכך, הוא אף צפוי לאתגר את השחקנים הקיימים וליצר להם תמריץ להתחרות בו. על כן, ככל שיש אפשרות להפעיל את רציף 25 לטובת שימושים נמליים שונים, ביניהם פריקת מטענים בכלל, ומטען כללי בפרט, אזי עריכת מכרז שיקנה הזדמנות לשחקנים אחרים להשתתף ולזכות בזכות להפעלת הרציף תביא לתוצאה התחרותית הטובה ביותר. זו, בתורה, צפויה להביא לעלייה בכמות ובאיכות הפעילות הנמלית בישראל ולהורדת מחירה.

16. מבדיקת רשות התחרות עולה כי מצבו הפיזי של הרציף הוא דבר הניתן לשינוי באמצעות השקעות בהעמקת שוקע הרציף ובהארכתו. משיחות שקיימנו ומנתוני המענה ל-RFI כמפורט בפס' 12 עלה כי האפשרות להשקיע בפיתוח הרציף על ידי מפעיל פרטי תלויה במידה רבה במשך זמן ההקצאה של השטח ובהשתתפות חנ"י בהשקעה. בפרט, עלה כי ככל שמשך זמן ההקצאה יעלה, כך ישתלם למפעיל הפרטי להשקיע יותר מכיסו בהעמקת השוקע ובפיתוח הרציף, תוך הערכה כי ההשקעה תוחזר לבסוף באמצעות הפעילות הנמלית.

17. נתון נוסף ומשמעותי להגדלת מספר הגורמים האפשריים להפעלת הרציף הוא עורף הנמל. משיחות שערכנו עלה כי שטח עורף מספק הוא משמעותי עבור מפעילי נמל, בין היתר על מנת לאחסן סחורות מטען כללי (כגון ברזל) בשעות בהן אין כניסה של משאיות לשטח הנמל, למשל בשעות הלילה.

18. כאמור, מפנייתכם עולה כי בקשת ההיוועצות ביחס להקצאת שטחו של רציף 25 נוגעת ל-40 דונם מתוך השטח העורפי בלבד, אינה נוגעת לקו המים של הרציף עצמו ומוגבלת ל-6 שנים או פחות. נוכח נסיבות אלו, דומה כי ניצול מלוא הפוטנציאל התחרותי של הרציף אינו אפשרי בטווח הקצר. 19. יחד עם זאת, כמפורט לעיל, מהנתונים שהעברתם לידנו עולה כי במסגרת המענה ל-RFI שפורסם ב-19.12.2024 הביעו גורמים שונים התעניינות בהפעלת הרציף.

20. מכך עולה כי ברציף 25 טמון פוטנציאל תחרותי בענף נמלי הים בכלל, ובתחום המטען הכללי בפרט. זאת, בין היתר נוכח מאפייני המציעים והפעילויות אותן ביקשו לקיים ברציף, אשר נוגעות ברובן לתחומי המטען הכללי; נוכח ייעודם של רציפים 7 ו-8 בנמל המפרץ ורציף 28 בנמל הדרום לפריקת מכולות בעתיד באופן שאינו מבטיח כי אלו יתחרו בתחום המטען הכללי לטווח הארוך; וכן נוכח מידע שעלה בשיחות שערכנו, לפיו ניתן לקיים פעילות משמעותית של פריקת מטען כללי ברציף 25 גם ללא התאמת השוקע לאוניות גדולות במיוחד, ומספיקה העמקה עד לעומק שיתאים לאוניות בינוניות.

21. אם כן, מסקנת רשות התחרות היא כי מימוש הפוטנציאל התחרותי הטמון ברציף באמצעות עריכת מכרז להפעלתו צפוי להגדיל את היקף הפעילות הנמלית בארץ, לקצר את זמני ההמתנה של אוניות מחוץ לשטח נמלי הים ולהוביל להורדת מחירים ולהתייעלותם של גורמים הפעילים במרחב אשדוד.

המלצה

22. על סמך התמונה שהוצגה לעיל, ובכלל זה הפעילות הקיימת במרחב אשדוד וכן הפוטנציאל התחרותי של רציף 25, אנו סבורים כי עריכת מכרז לבחירת מפעיל חדש לרציף 25 שאינו נמל אשדוד צפוי לקדם את התחרות בתחום.

23. לפיכך ונוכח כל האמור לעיל, המלצת הממונה היא שאין להקצות את שטח רציף 25 לנמל אשדוד ללא מכרז. למצער, יש להיערך לקיום מכרז להפעלת הרציף, כך שהפעלתו תתאפשר מיד עם פקיעתו של התיקון לכתב ההסכמה מיום 2.3.2025.

24. עוד יצוין, כי טרם פרסום מכרז והקצאת הרציף כאמור, רשות התחרות תשמח לעמוד לרשות חנ"י ומשרד התחבורה, לסייע בשקילת מצב הדברים והתמונה התחרותית בעת עריכת המכרז.

25. אנו זמינים לכל שאלה או הבהרה.

בברכה ובכבוד רב,

שירה דרומר-פייראיון,

שירה דרומר

ראשת צוות תחבורה ותיירות

רשות התחרות